

بیراهه نوردی پرهیجان!

محمدرضا بهشتی- دو دیفرانسیل سواری یعنی وقتی همه دوستانات، مشغول مسافرت و مهمانی هستند، تو و چند نفر دیگر، وسط گل و لای گیر کرده اید و در حین تلاش برای نجات، می خندید. دو دیفرانسیل سواری یعنی بخش زیادی از پول هایت را خرج خودرو گنی، ایرادهای خودرو را خودت برطرف کنی، بیشتر مواقع با دست و لباس روغنی، توی گاراژ باشی و البته شیرین ترین تفریحت، طبیعت گردی های هیجان انگیز آخر هفته باشد. «آفرود من» ها یا همان عاشقان خودروهای دو دیفرانسیلی می دانند که این ها، بخشی از مرآنامه نانوشته و سخت اما جذاب این دنیاست. این روزها «آفرودرانی»، به معنی رانندگی با خودروهای شاسی بلند در مسیرهای صعب العبور، یک ورزش مهیج به حساب می آید که به واسطه حواشی و ابزارهایش، به عقیده برخی، یکی از گران قیمت ترین ورزش های دنیاست. یک ورزش هیجان انگیز که با همه در دسرها و هزینه هایش، بسیار مورد علاقه جوانان است؛ به شکلی که هم در کشور ما و هم در بیشتر نقاط دنیا، تورهای آفرودرانی یکی از پرطرفدارترین تفریحات است. پرونده امروز زندگی سلام، به سیر تا پیاذ این ورزش و تفریح جذاب می پردازد. اگر به «آفرودر» شدن علاقمند هستید، نکات پرونده امروز را از دست ندهید.

■ آفرود چیه؟

آفرود یا off road واژه ای انگلیسی است که بهترین ترجمه برای آن «بیراهه» است. به همین دلیل، معادل فارسی واژه «آفرودر» بیراهه نورد است! با این اسم و توصیف، دیگر همه چیز معلوم است. بیراهه نوردی، یعنی خروج از مسیرهای همیشگی و جاده های آسفالت و رانندگی در زمینی که جاده ای در آن وجود ندارد! معمولاً در دل کویر و شن های روان یا وسط جنگل های انبوه یا حتی بین صخره و کوه ها، مسیرهایی وجود دارد که یک بیراهه نورد می تواند با خودروی خود از آن ها عبور کند و پا که نه، لاستیک به جاهایی بگذارد که خیلی ها نمی توانند. برای آفرودرانی، چندین مسیر مختلف وجود دارد. مثلاً آفرود مسیرهای گلی که بیشتر در دل جنگل شکل می گیرد؛ آفرود کویری که به رانندگی در میان تپه ها و رمل های شنی می گویند یا آفرود برفی که در دامنه های برفی انجام می شود. یکی از برگ برنده های آفرودرانی در ایران این است که تقریباً شرایط انواع آفرود در آن فراهم است و ما بهترین سرزمین را برای آفرودرانی در اختیار داریم.

■ مسابقات آفرود در دنیا و ایران، به چه شکله؟

ورزش و تفریح آفرود را می توان به دو دسته کلی «مسابقه» و «طبیعت گردی» تقسیم بندی کرد. مسابقات آفرود در دنیا، فرصت مناسبی برای خودروسازان بزرگ و تولید کننده خودروهای شاسی بلند چون جیپ، رنجرور، لندرور، نیسان پاترول، میتسوبیشی پاجرو، تویوتا لندکروز و... است تا قدرت، سرعت و تکنولوژی محصولات جدیدشان را نمایش دهند و برای به دست آوردن مشتریان بیشتر به رقابت بپردازند. در ایران هم هر سال مسابقات آفرود برگزار می شود و طرفداران پروپاقرصی دارد. کلاس بندی های مسابقات در سطح بین المللی است و راننده ها و خودروها نیز دست کمی از مسابقات جهانی ندارند. این مسابقات زیر نظر فدراسیون اتومبیلرانی و جهانگردی برگزار می شود و قوانین و اصول خاص خودش را دارد و جوایزش هم ارزشمند است. البته مسابقات آفرود از مشکلاتی چون نبود پیست حرفه ای و تامین نشدن اعتبار دولتی برای برگزاری هم رنج می برد ولی بر اساس همان مرآنامه آفرودسوار ها که در ابتدا گفتیم، کمتر بیراهه نوردی برای پول و جایزه در این مسابقات شرکت می کند و برای همین است که آفرودسواری از نظر سلامت مسابقات، متمایز با دیگر ورزش هاست. تقریباً تمام آفرودرهای شرکت کننده، امکانات و تجهیزات خودشان را دارند و شخص یا سازمان دیگری برای آن ها هزینه نمی کند. ایران یکی از مدعیان جهانی مسابقات آفرود هم است و همواره افرادی مثل «پرویز شه بخش»، آفرودر ایرانی، حضوری پررنگ و موفق در مسابقات بین المللی دارند.

■ آفرود، در خدمت یا خیانت به طبیعت؟

بسیاری از آفرودسوارها، طبیعت گرهای حرفه ای هستند که با خودروی خود، پا به دل طبیعت می گذارند و تلاششان بر این است که به جز لذت رانندگی، از زیبایی های دنیای پیرامون هم بهره مند شوند. شما برای آفرودرانی طبیعت گردی، نیاز به یک خودروی دو دیفرانسیلی نسبتاً راحت و یک تیم پایه دارید. هم اکنون تورهای طبیعت گردی زیادی به شکل آفرودرانی، در ایران برگزار می شود و همخوانی آفرود با گردشگری باعث شده که تور آفرود، از زیر شاخه های طبیعت گردی به حساب آید. در این برنامه ها عموماً رانندگان ماهر با هدایت خودروهای شاسی بلند که توانایی های خاصی نظیر قدرت، سرعت، حفظ تعادل در مسیرهای نامتعارف و... دارند در مسیرهای صعب العبور، به تفریح می پردازند. بگر بودن مسیرهای اجرای برنامه از یک سو و توانایی آسیب رسانی خودروها به این طبیعت نظیر تخریب پوشش گیاهی، فرسایش خاک و... نکاتی است که حساسیت این نوع برنامه ها را به شدت افزایش می دهد. به طوری که یک برنامه آفرودرانی و طبیعت گردی با هدف حفظ محیط زیست می تواند به راحتی، به دشمن محیط زیست تبدیل شود. بنابراین در چنین برنامه هایی، توجه خاص به طراحی مسیر، حفظ طبیعت و استفاده از رانندگان و مجریان دوستدار طبیعت الزامی است.

■ هزینه های آفرود چقدر و چه جوریه؟

اگر می خواهید یک بیراهه نورد حرفه ای شوید، لازم است ابزار و امکانات تکمیلی داشته باشید. جالب این که تمام این وسایل از بهترین تا نازل ترین کیفیت، در ایران موجود و در دسترس است و فروشگاه هایی مختص وسایل آفرودرانی در تهران و شهرهای بزرگ وجود دارد که می توانید بدون دردسرهای آفرودرهای نسل قبل، برای تامین راحت مایحتاج خود به آن ها مراجعه کنید. درباره هزینه ای که شما از صفر تا رسیدن به یک آفرودر کامل باید متحمل شوید، نمی توان به طور قطع نظر داد اما به طور کلی، شروع قیمت یک خودروی آفرود معمولی و ارزان (مثل بعضی مدل های جیپ) از ۱۵ میلیون تومان است و برای تجهیز آفرودی آن، باید حدود ۱۰ میلیون تومان خرج کنید. یک خودروی حرفه ای آفرودرانی، حدود ۲۵۰ میلیون تومان است که هزینه تجهیز حرفه ای اش، بیش از ۵۰ میلیون تومان خرج روی دستتان می گذارد. اما لذت آفرودرانی، بیش از این که چه خودرویی سوار هستید و چه تجهیزاتی دارید، به توانایی رانندگی و کنترل و هدایت آفرودر بستگی دارد.

■ وسایل ضروری آفرودرانی

بیراهه نوردی، یعنی هر لحظه ممکن است در شرایطی قرار بگیرید که نیاز به کمک داشته باشید. یکی از مهم ترین کارهایی که قبل از آفرودرانی باید انجام شود، تهیه و تست تجهیزات «بازیابی» است. وسایل ساده ای مانند جعبه ابزار، ریسمان فولادی یا اصطلاحاً سیم بکسل و جک می توانند در شرایط خاص، کمک زیادی کنند و از گرفتاری نجاتتان دهند. همراه داشتن یک تبر یا اَره هم، به خصوص زمانی که مسیرتان جنگلی است، ایده خوبی است. اما اگر یک آفرودرانی جدی در انتظارتان است و وسیله نقلیه ای که در اختیار دارید تطبیق پذیر است، حتماً یک «وینچ» که حداقل تحمل ۵ تن وزن داشته باشد، تهیه کنید و نصب آن را به یک متخصص بسپارید. وینچ، نوعی قرقره است که به جلوی خودرو متصل می شود و مواقعی که خودرو در زمین های ناهموار یا باتلاقی گیر می کند یا حتی برای کشیدن خودروها و وسایل دیگر، با سیم بکسل پیچیده روی قرقره و به کمک نیروی موتور یا موتور برقی جداگانه به کار می رود؛ وینچ، مفهوم «فرشته نجات» را در ذهن آفرودرهای حرفه ای تداعی می کند. دستگاه ره یاب GPS هم جزو وسایل ضروری است. علاوه بر این ها، همراه داشتن «واکی تاکی»، گالن سوخت، پمپ باد، شیب سنج، پروژکتور و جک، مهم و عاقلانه است. لباس مناسب فصل، کش مناسب، نوشیدنی و غذای حاضری هم از دیگر ملزومات مهم آفرودرانی است.

■ آمادگی های قبل از آفرود

- * تمامی چراغ های خودرو باید قابل استفاده باشند
- * تمامی شیشه های خودرو باید در وضعیت مجاز باشند
- * برف پاک کن ها باید ۱۰۰ درصد سالم باشند
- * تمامی ترمزها، از جمله ترمز دستی باید ۱۰۰ در صد سالم باشند
- * تمامی لاستیک ها، از جمله لاستیک یدک باید از نوع آفرود بوده و مجاز باشند
- * تمامی خودروها باید دارای جک و آچار باشند
- * باک بنزین باید پیش از سفر پر شده باشد

نگاهی به چند

خودروی فوق العاده برای علاقه مندان به آفرود

این روزها

آفرودرها

چی سوار می شن؟

■ لندور دیسکاوری

جدیدترین نسخه لندرور دیسکاوری، خشونت و سرسختی خود را حفظ کرده و با استفاده از سیستم های الکترونیکی هوشمند آفرود لندرورها، عملکردی بالاتر از سطح انتظار در خارج از جاده به نمایش می گذارد. قیمت: حدود ۲۹۵ میلیون تومان

■ رام پاور واگن

پاور واگن اولین بار در سال ۲۰۱۴ ارائه شد و با داشتن ظاهری خشن و عملکردی فوق العاده، خودرویی است که آفرودرها نمی توانند به راحتی از کنارش عبور کنند. قیمت: حدود ۲۱۰ میلیون تومان

■ شورولت کلرادو ZR۲

به لطف دیفرانسیل های قفل شونده در جلو و عقب، همین طور مجموعه ای از دامپرها فوق العاده سوپاپ قرقره ای مولتی ماتیک، کلرادو ZR۲ قابلیت های بسیار بالایی در خارج از جاده دارد. البته باید از مهارت کافی برای استفاده از تمام امکاناتش برخوردار باشید. قیمت: حدود ۲۰۰ میلیون تومان

■ لندرور رنجرور

ترکیب ویژگی های لوکس و قابلیت های آفرود در رنجرور، مثل هیچ کدام از خودروهای دیگر دنیا نیست. رنجرور در زمین های سست و لغزنده، اگر وضعیتی بهتر از مسیرهای شهری نداشته باشد، قطعاً عملکرد ضعیف تری ندارد. قیمت: حدود ۳۳۵ میلیون تومان

■ تویوتا لندکروز

رقیب واقعی برای رنجرور، همین تویوتا لندکروز و همتای لکشنسی اش، I.X است. لندکروز یک خودروی بزرگ، راحت، باشکوه و با قابلیت های بالا و مجموعه ای از تجهیزات الکترونیک ویژه آفرود است. قیمت: حدود ۳۴۰ میلیون تومان